

4223, aa 45

MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH

T a j n e.

GABINET MINISTRA.

66647/D.13498/II.

15 lipca 1920.

Ze względu na to, że władze wojskowe wprowadziły w błąd Rząd i opinię publiczną i że z ich winy znajdujemy się dzisiaj niezmiernie trudnem położeniu pod względem militarnym, na konferencji w Spaa Rząd został zmuszony do przyjęcia ciężkich warunków rozejmu, narzuconych mu przez Aljantów.

Warunki te są następujące:

Terytorjum na północ od Grodna zająć mają litwini; na południe od Grodna, aż do granicy galicyjskiej wojska polskie cofnąć się mają na linię 8/XII; na całej linii odstęp między wojskami ma wynosić 50 klm; od granicy galicyjskiej w kierunku południowym obowiązywać ma linja faktycznego frontu w dniu zawieszenia broni, przyczem każda ze stron cofnie się o 10 klm.

Linja powyższa byłaby tylko linją tymczasową i nie przesądza ostatecznych decyzji co do granic, co do których rząd będzie się starał uzyskać jaknajkorzystniejsze warunki na projektowanej konferencji w Londynie.

Przy rokowaniach pokojowych Rząd będzie usiłował zawrzeć taki pokój, który - w myśl poprzedniej mojej instrukcji - nie będzie miał w sobie zarodków przyszłej wojny rewanżu z jednej ani z drugiej strony.

Za punkt wyjścia konstrukcji całego pokoju, Rząd będzie się starał wziąć jaknajściślejszą unję Litwy z Polską, przyczem, w razie zgody Litwy na tę konferencję, gotów będzie do najdalej idących ustępstw i uwzględnienia nawet pretensji Litwy co do części Suwalszczyzny. W przeciwnym wypadku Rząd będzie się targował do ostateczności o każdy powiat, a w szczególności o Wilno.

W toku ostatnich rokowań litewsko-bolszewickich, Sowiety przyznały Litwie Wileńszczyznę, Grodzieńszczyznę z Grodnem i Kowieńszczyznę. Przy takim układzie, nawet gdyby granice Litwy nie miały być w przyszłości rozszerzone na wschód, Litwini byłiby w mniejszości wobec elementów polsko-białoruskich.

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES

Na konferencję mają być zaproszeni, w celu przedstawienia swoich dezyderatów, przedstawiciele ludności Galicji Wschodniej. Rząd usiłować będzie pozyskać Galicję definitywnie - przy gwarantowaniu jej odpowiedniego statutu autonomicznego.

Co do naszego stosunku do Państwa Ukraińskiego, to na konferencji rząd będzie podtrzymywał, zbytnio jednak nie nalegając, sprawę Konstytuanty Kijowskiej, o tyle, aby uczynić zadość naszym moralnym zobowiązaniom wobec Petlury, którego wojska lojalnie i dzielnie nas podtrzymują.

Co do wszystkich powyższych punktów proszę Pana o przygotowanie gruntu przez rozmowy z przedstawicielami Rządu, oprócz punktu ostatniego, o którym mówić poleciłbym tylko z ukraińcami.

/-/ Sapięha.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 42237, dnia 24/10 1918 r.
załącz. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York